

Sygn. akt: I C 177/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 stycznia 2024r.

Sąd Rejonowy w Kętrzynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Sławomir Szubstarski
Protokolant:	Starszy sekretarz sądowy Mieczysław Budrewicz

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 11 stycznia 2024 r. w K.

sprawy z powództwa B. G.

przeciwko B. (...) Spółce (...) z siedzibą w W.

o zapłatę

I. powództwo oddala;

II. zasądza od powódki na rzecz pozwanej kwotę 3 617 (trzy tysiące sześćset siedemnaście) złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie za okres od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty, tytułem zwrotu kosztów procesu;

III. zwraca powódce kwotę 157,68 (sto pięćdziesiąt siedem, sześćdziesiąt osiem) złotych tytułem niewykorzystanej zaliczki na koszty procesu.

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym 7 lutego 2022 r. powódka B. G. wystąpiła przeciwko B. (...) w R. z roszczeniem o zasądzenie kwoty 30.000 złotych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, od dnia 7 października 2021 roku do dnia zapłaty oraz o zasądzenie kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych i opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. W uzasadnieniu pełnomocnik powódki wskazał, że 27 sierpnia 2015 r. mąż powódki – C. G. (1), kierując samochodem V. (...), o nr rej. (...), nie zachował należytej ostrożności i doprowadził do wywrócenia pojazdu. W wyniku wypadku ucierpiała powódka. Postępowanie karne o czyn z art. 177 §1 k.k. zostało umorzone ze względu na nie złożenie przez powódkę wniosku o ściganie męża za popełnienie przestępstwa. Z miejsca wypadku powódka została przewieziona do Ośrodka (...) w E., gdzie stwierdzono złamanie kostki bocznej lewej, stłuczenie kręgosłupa na odcinku szyjnym, piersiowym i lędźwiowym, została jej udzielona niezbędna pomoc medyczna i została wypisana do domu z zaleceniami prowadzenia oszczędzającego trybu życia, przyjmowania zastrzyków przeciwwzapalnych, i utrzymanie unieruchomienia gipsowego na okres 6 tygodni.

W odpowiedzi na pozew B. (...) Spółka (...) z siedzibą w R. wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów procesu, w tym zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie za czas od uprawomocnienia się orzeczenia w sprawie do dnia zapłaty, a jeżeli orzeczenie to będzie prawomocne z chwilą wydania – za czas po upływie tygodnia od ogłoszenia do dnia

zapłaty, natomiast jeżeli orzeczenie to będzie podlegało doręczeniu z urzędu – za czas po upływie tygodnia od dnia jego doręczenia zobowiązanemu do dnia zapłaty. Pozwana w pierwszym rzędzie podniosła zarzut przedawnienia. Na wypadek jego nieuwzględnienia wskazała, że pozwana w żaden sposób nie udowodniła zasadności żądania. Zdaniem pozwanej związek z wypadkiem ma wyłącznie jeden uraz kostny – złamanie bez przemieszczenia kostki bocznej z obrzękiem tkanek miękkich. Inne urazy są wynikiem szeregu zwyrodnień w odcinkach szyjnym, piersiowym i lędźwiowym kręgosłupa. Powódka nie korzysta z zabiegów rehabilitacyjnych, a leczenie zachowawcze zostało przez nią zakończone w październiku 2015 roku.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 27 sierpnia 2015 roku około godziny 10.40 na drodze krajowej nr (...) pomiędzy miejscowościami B. – E., samochodem V. (...) o nr rej. (...), do E. podróżowali małżonkowie C. G. (1) wraz z powódką. Pojazdem kierował C. G. (1), był trzeźwy. Tego dnia pogoda była bardzo ładna, droga prosta. Jadąc na prostym odcinku drogi stracił panowanie nad pojazdem, którym zaczęło rzucać po drodze, po czym wpadł do rowu przydrożnego i dachował.

(bezsporne; dowód: 1. akta dochodzenia KP w E. nr RSD 1085/15 - notatka policyjna k.1, szkic sytuacyjny k.2, protokół oględzin pojazdu k.3-4, protokół oględzin miejsca zdarzenia k. 5-6, badania trzeźwości C. G. (1) k. 7, protokół przesłuchania powódki k. 19-21; 2. Notatka informacyjna o zdarzeniu drogowym k. 11; 3. zeznania świadka C. G. (2) k.55; 4. przesłuchanie powódki k.56)

W wyniku zdarzenia powódka doznała złamania kostki bocznej lewej bez istotnego przemieszczenia odłamów oraz stłuczenia kręgosłupa szyjnego, piersiowego i lędźwiowego. Z miejsca zdarzenia obydwójce małżonkowie zostali odwiezieni do szpitala. Leczenie polegało na unieruchomieniu butem gipsowym lewej nogi, po czym powódka następnego dnia opuściła szpital, i zostało zakończone po około miesiącu, w październiku 2015 roku. C. G. (1) opuścił szpital po około 9 dniach, później leżał, powódka opiekowała się nim, robiła mu zastrzyki w brzuch.

Obrażenia doznane przez powódkę w wyniku zdarzenia drogowego nie spowodowały trwałych następstw i trwałego uszczerbku na zdrowiu. Po wypadku powódka nie mogła sprzątać przez około 2 miesiące. Nie korzystali z działki rekreacyjnej tak często jak wcześniej. Małżonkowie dalej jeżdżą samochodem (powódka jako pasażer), ale przy dłuższych trasach powódka ma obawy.

(dowód: 1. Opinia biegłego M. S. k.83-86; 2.zeznania świadka C. G. (1) k.55v; 3. przesłuchanie powódki w charakterze strony k. 56)

Pojazd V. (...), nr rej. (...) był ubezpieczony w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanej spółce (...) z siedzibą w R..

(bezsporne; dowód:1. notatka informacyjna o zdarzeniu drogowym k.11)

Powódka zgłosiła zaistniałą szkodę pozwanej spółce w dniu 14 lipca 2021 r., który po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego odmówił wypłaty zadośćuczynienia.

(bezsporne; dowód: decyzje – k. 17 – 20; akta szkody nr B5- (...) -21)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o przywołane wyżej dokumenty, które nie były kwestionowane przez strony. Pomiędzy stronami bezspornym był fakt zaistnienia zdarzenia komunikacyjnego z dnia 27 sierpnia 2015 r. Pozwany nie kwestionował własnej odpowiedzialności z tytułu tegoż zdarzenia zgodnie z treścią art. 822 k.c. i następných.

Dokonując ustaleń stanu faktycznego Sąd oparł się również na uznanych za wiarygodne zeznaniach świadków oraz powódki. Zeznania ta były logiczne i spójne, a nadto znajdowały potwierdzenie w pozostałych dowodach. Nadto sąd oparł się także na opinii biegłego sądowego, które sporządzona zostały w sposób kompetentny, fachowy, rzetelny. Dla ustalenia rozmiaru skutków zdarzenia z 27 sierpnia 2015 roku wystarczająca była załączona dokumentacja medyczna.

Nadto wniosek biegłego w zakresie skutku zdarzenia dla zdrowia powódki koreluje z zeznaniami świadka C. G. (1) oraz samej powódki.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo nie zasługiwało na uwzględnienie z uwagi na przedawnienie roszczenia. Pełnomocnik powódki nie wykazał wszystkich znamion przestępstwa, jakiego jego zdaniem miał dopuścić się kierujący pojazdem mąż powódki, co miało decydujący wpływ na określenie terminu przedawnienia zgłoszonego roszczenia o zapłatę zadośćuczynienia.

Powódka swoje roszczenie wywodziła z treści art. 445 §1 k.c. Zgodnie z art. 444 § 1 kc w zw. z art. 445 § 1 kc, w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty, a sąd może przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Kwestionując żądanie pozwu strona pozwana zgłosiła m.in. zarzut przedawnienia roszczenia.

Zgodnie z art. 117 § 1 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, roszczenia majątkowe ulegają przedawnieniu. Paragraf 2 tegoż artykułu stanowi, że po upływie terminu przedawnienia ten, przeciwko komu przysługuje roszczenie, może uchylić się od jego zaspokojenia, chyba że zrzeka się korzystania z zarzutu przedawnienia.

Sąd Najwyższy wyjaśniał wielokrotnie charakter przepisów o przedawnieniu oraz ich ratio legis, stwierdzając, że przepisy o przedawnieniu mają charakter stabilizujący stosunki prawne i gwarantują ich pewność, dopuszczenie bowiem możliwości realizowania roszczeń bez jakiegokolwiek ograniczenia w czasie prowadziłoby do sytuacji, w której strona pozostawałaby przez dziesiątki lat w niepewności, co do swej sytuacji prawnej (tak wyr. SN z dnia 12 lutego 1991 r., III CRN 500/90, OSNC 1992, nr 7-8, poz. 137).

W niniejszej sprawie miał zastosowanie art. 442¹ k.c. Termin przedawnienia, o którym mowa w art. 442¹ k.c., dotyczy wszelkich roszczeń o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym, w tym też roszczeń majątkowych o naprawienie krzywdy niemajątkowej. Do kategorii roszczeń, które ulegają przedawnieniu w trybie art. 442 k.c. zalicza się też roszczenia majątkowe o zadośćuczynienie z art. 445 k.c. i art. 448 k.c. (por.: Komentarz do Kodeksu Cywilnego, G. Bieniek i in., Ks. III, Zobowiązania Tom I, Wyd. Praw. 1996 r., str. 346). Zgodnie z jego treścią roszczenie o naprawienie szkody wyrządzonej czynem niedozwolonym ulega przedawnieniu z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia. Termin ten nie może być dłuższy niż dziesięć lat od dnia, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę (§ 1). Jeżeli szkoda wynika ze zbrodni lub występku, roszczenie o naprawienie szkody ulega przedawnieniu z upływem lat dwudziestu od dnia popełnienia przestępstwa bez względu na to, kiedy poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia (§ 2). W razie wyrządzenia szkody na osobie, przedawnienie nie może skończyć się wcześniej, niż z upływem lat trzech od dnia, w którym poszkodowany dowiedział się o szkodzie i o osobie obowiązanej do jej naprawienia (§ 3).

W ocenie Sądu datę powzięcia przez powódkę pełnej wiedzy na temat zdarzenia, jego skutków oraz osoby ewentualnie odpowiedzialnej za to zdarzenie, wiązać należy z datą samego zdarzenia. Powódka składając zeznania w charakterze świadka, w prowadzonej przez Policję sprawie wyjaśnienia okoliczności zdarzenia drogowego (nr RSD 1085/15), opisując przebieg zdarzenia nie wskazywała żadnej innej osoby, która mogłaby ewentualnie być odpowiedzialną, poza mężem, którego ścigania i ukarania za jego spowodowanie odmówiła. Powyższe prowadzi do wniosku, że wg kryteriów z art. 442¹ § 1 k.c. roszczenie powódki uległoby przedawnieniu z dniem 27 sierpnia 2018 r. Pełnomocnik powodów wywodził jednak, że w sprawie winien znaleźć zastosowanie 20-letni termin przedawnienia argumentując, że zdarzenie wywołujące szkodę miało znamiona przestępstwa.

Ze stanowiskiem tym nie można się zgodzić. Rozważania w tym zakresie rozpocząć należy od przypomnienia, że zgodnie z ugruntowanym w judykaturze poglądem, w przypadkach nieobjętych art. 11 k.p.c. sąd w postępowaniu cywilnym jest uprawniony do samodzielnego ocenienia, czy zachowanie sprawcy (osoby odpowiedzialnej) stanowiło

przestępstwo. Odnosi się to zwłaszcza do potrzeby takiego ustalenia ze względu na zarzut przedawnienia roszczeń według art. 442¹ k.c. Niemniej przy ustalaniu znamion czynu zabronionego sąd cywilny musi uwzględniać reguły przewidziane w prawie karnym zarówno materialnym jak i procesowym. Podstawowymi regułami prawa karnego są m.in. wykazanie winy sprawcy przestępstwa oraz rozstrzygnięcie wątpliwości na korzyść oskarżonego. (por.m.in. wyrok SN z dnia 5 lutego 2021 r., (...) 25/21, publ.: Lex nr 3181379; wyrok SA w Białymstoku z dnia 30 maja 2019 r., I ACa 83/49, publ: P.O.S.A. w B.; wyrok SA w Katowicach z dnia 29 marca 2019 r., I ACa 871/18, publ. Legalis nr 2025163; wyrok SN z dnia 10 sierpnia 2017 r., II CSK 837/16, publ. Legalis nr 1668444).

W realiach rozpoznawanej sprawy postępowanie przygotowawcze zostało umorzone wobec braku wymaganego wniosku o ściganie pochodzącego od uprawnionego (art. 17 §1 pkt 10 kpk) wobec czego rozstrzygnięciem tym Sąd nie był związany i zobowiązany do samodzielnego ustalenia czy zachowanie kierującego pojazdem nosiło znamiona przestępstwa. Zgodnie zaś z art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Ta zasada materialno-prawna znajduje odzwierciedlenie w przepisie procesowym art. 232 k.p.c., który z kolei stanowi, iż strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Są to naczelne zasady postępowania dowodowego, które zawsze w postępowaniu sądowym obciążają stronę, która z danego faktu wywodzi dla siebie określone skutki prawne.

Ciężar wykazania okoliczności faktycznych oraz przedstawienia dowodów pozwalających na zrekonstruowanie przez sąd orzekający strony przedmiotowej i podmiotowej czynu sprawcy wypadku z dnia 9 września 2005r. i umożliwiających zakwalifikowanie tego czynu jako przestępstwa, zgodnie z regułą wyrażoną w art. 6 k.c., spoczywał więc na powódce (tak: wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 11 czerwca 2014 r., sygn. akt I ACa 1555/13; postanowienie SN z 9 sierpnia 2023 r. I PSK 163/22, publ. Lex nr 3592429).

Rozważając czy zachowanie sprawcy szkody spełniania znamiona przestępstwa, przy zastosowaniu przepisów prawa karnego, należy uwzględnić, że Stosownie do art. 1 § 1 Kodeksu karnego odpowiedzialności karnej podlega ten tylko, kto popełnia czyn zabroniony pod groźbą kary przez ustawę obowiązującą w czasie jego popełnienia. W myśl § 2 k.k. nie stanowi przestępstwa czyn zabroniony, którego społeczna szkodliwość jest znikoma. Zgodnie z § 3 k.k. nie popełnia przestępstwa sprawca czynu zabronionego, jeżeli nie można mu przypisać winy w czasie czynu.

Na gruncie powołanych przepisów jako elementy struktury przestępstwa wskazać należy: czyn, zabronienie czynu pod groźbą kary oraz bezprawność, winę i społeczną szkodliwość czynu w stopniu wyższym niż znikomy.

W analizowanym stanie faktycznym, na podstawie dowodów zaoferowanych przez stronę powodową, nie sposób w ogóle rozważać czy doszło do przestępstwa, a tym samym – czy możliwe jest zastosowanie dłuższego, dwudziestoletniego okresu przedawnienia, przewidzianego w art. 442¹ § 2 k.c. Nie można zgodzić się z pełnomocnikiem powódki, że o fakcie popełnienia przez C. G. (1) przestępstwa z art. 177 §1 k.k. przesądzało samo jego zaistnienie (utrata panowania nad pojazdem i dachowanie pojazdu) oraz ponad 7 dniowe obrażenia ciała powódki. W świetle wyżej przywołanych ogólnych reguł prawa karnego do skutecznego przypisania popełnienia przestępstwa wymagane jest przede wszystkim wykazanie winy sprawcy oraz społecznej szkodliwości czynu w wyższym niż znikomy stopniu. W tym zakresie pełnomocnik powódki nie złożył żadnych wniosków dowodowych. Złożone wnioski dowodowe natomiast dotyczyły tylko faktu zaistnienia zdarzenia oraz stanu zdrowia powódki.

Do znamion przestępstwa spowodowania wypadku komunikacyjnego w typie podstawowym, uregulowanego w art. 177 § 1 k.k., oprócz spowodowania co najmniej tzw. średniego uszczerbku na zdrowiu, tj. naruszenie czynności narządu ciała lub rozstrój zdrowia trwający dłużej niż 7 dni, należy nadto naruszenie zasad bezpieczeństwa w ruchu lądowym, którego skutkiem było spowodowanie wypadku. Tych znamion powódka w żadnej mierze nie wykazała. Ani dokumenty z akt postępowania karnego, ani zeznania świadka czy samej powódki, nie dają dostatecznych podstaw przypisania C. G. (1) winy w zaistnieniu zdarzenia. Słuchani w sprawie świadek oraz powódka stwierdzili, że nie wiedzą dlaczego doszło do tego wypadku. Pogoda była bardzo dobra, pora roku letnia, nie było innych uczestników zdarzenia.

Uwzględniając powyższe, w świetle zgromadzonego materiału dowodowego nie można wyprowadzić wniosku, iż źródłem wywodzonego w pozwie roszczenia jest czyn wypełniający znamiona przestępstwa, co z kolei implikuje konieczność przyjęcia, że w okolicznościach niniejszej sprawy nie ma możliwości zastosowania 20-letniego terminu przedawnienia. Jak wyżej wyjaśniono zważywszy datę pełnej świadomości powódki zarówno co do szkody jak i osoby za nią odpowiedzialnej (był to dzień zdarzenia, tj. 27 sierpnia 2015 roku) oraz mający zastosowanie dla roszczenia powódki trzyletni termin przedawnienia przewidziany w art. 442¹ § 1 k.c., stwierdzić należy, że roszczenie powódki uległo przedawnieniu najpóźniej z dniem 27 września 2018 roku. Tymczasem powódka zgłosiła swoje roszczenie pozwanemu dopiero w lipcu 2021r., a zatem już po upływie terminu przedawnienia.

Wniesienie powództwa w dniu 7 lutego 2022 r. należało uznać za dokonane po upływie terminu przedawnienia. Z tych względów powództwo podlegało oddaleniu.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 §1,1¹ i 3 kpc, uznając, iż powódka jako strona przegrywająca jest zobowiązana zwrócić pozwanemu tytułem kosztów procesu kwotę 3 617 złotych, na którą składają się koszty zastępstwa procesowego w kwocie 3600 złotych oraz opłata skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 złotych. W konsekwencji Sąd zasądził tę kwotę z odsetkami ustawowymi za opóźnienie jak w punkcie II wyroku

W punkcie III wyroku Sąd orzekł o zwrocie powódce niewykorzystanej zaliczki, na podstawie art. 80 ust. 1 i 84 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych .